

Elnetselskabet N1 A/S
Edison Park 1
6715 Esbjerg N

Sendt til Sofus Brix Svoldgaard, Geopartner

Tilladelse og dispensation til krydsning af Mønsted Å ved styret underboring

Dato: 17-04-2026

Sagsnr.: 26/2965
Sagsbehandler: vpmlhtn

Viborg Kommune meddeler hermed efter vandløbslovens § 47, reguleringsbekendtgørelsens § 9 og naturbeskyttelseslovens § 65:

Direkte e-mail: mlhtn@viborg.dk

Side 1 af 13

- Tilladelse og dispensation til krydsning af Mønsted Å på matr.nr.1d Bryrup Gde., Mønsted ved Blegebro, Bryrupvej, med styret underboring

Mønsted Å er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 og de vandløbsnære arealer er også beskyttede. Det er Viborg Kommunes vurdering, at krydsningen kræver en dispensation fra naturbeskyttelsesloven.

Tilladelsen gives på følgende vilkår:

1. Anlægsarbejdet skal udføres i overensstemmelse med principperne i den fremsendte projektbeskrivelse modtaget den 27. januar 2026.
2. Af hensyn til det eksisterende dyre- og planteliv skal kablet udskiftes med styret underboring igennem den beskyttede eng og så der ikke graves i vandløbets bund og brinker
3. Oplag af materialer og arbejdskørsel skal ske uden for beskyttet natur
4. Af hensyn til det eksisterende dyre- og planteliv skal arbejdet foregå i perioden oktober til marts måned
5. Gravrenden må maksimalt være 40X90 cm som beskrevet i ansøgningen
6. Det opgravede materiale skal gemmes i tørv og lægges tilbage efter endt arbejde
7. Efter arbejdets afslutning skal vegetationen have fred til at genetablere sig selv uden, at der sås græs eller andre arter, gødskes eller sprøjtes
8. Der må ikke udføres gravearbejde eller terrænregulering nærmere end 2 meter fra vandløbets øverste kant.

9. Ledningsejeren meddeler tidspunkt for arbejdets påbegyndelse og eventuel senere reparation til Viborg Kommune, Natur og Vand senest 7 dage før arbejdets påbegyndelse.
10. Ingen dele af ledningerne må placeres højere end 2 m under vandløbets faktiske bund.
11. Vandløbets arbejdsbælte på 8 meter skal respekteres, så transport af maskiner og materialer i forbindelse med vedligehold af vandløbet ikke hindres.
12. Vandløbets bund og sider må ikke beskadiges ved anbringelse og eventuel senere reparation af kabel.
13. Der må ikke ske dræning i forbindelse med krydsningsarbejdet.
14. Evt. Arbejdsmaterialer, herunder vand anvendt til boringsarbejder skal opsamles og bortskaffes. Der må ikke indhentes vand fra Mønsted Å til arbejdets udførelse. Der må ikke benyttes kemiske tilsætningsmidler til boremudderet.
15. Det skal forebygges, at jord, sand eller tørv skrider ned i vandløbet ved etablering og fremtidig brug eller reparation.
16. Der skal senest 1 uge inden begyndelsen af anlægsarbejdet, indsendes en beredskabsplan til kommunen, som beskriver hvad der gøres i tilfælde af f.eks. blowouts.
17. Etableringen og den fremtidige vedligeholdelse af krydsning af vandløb med ledning påhviler ejeren af ledningen, Elnetselskabet N1 A/S.
18. Det påhviler ansøger/ledningsejer selv at træffe de fornødne aftaler med alle, som berøres af projektet
19. Projektet skal færdigmeldes til Viborg Kommune, Natur og Vand, der herefter kan syne arbejdet.

Vær opmærksom på, at dispensationen ikke må udnyttes, før klagefristen på 4 uger er udløbet. Tilladelsen og dispensationen gælder i 3 år og bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt. Du kan læse klagereglerne i bilaget sidst i afgørelsen.

Det bemærkes, at Viborg Kommune, hvis vilkårene eller senere anvisninger ikke efterkommes, er berettiget til at foretage det fornødne på ledningsejerens bekostning.

Lovgrundlag

Kommunen har behandlet ansøgningen efter § 47 samt kapitlerne 15 og 16 i Lov om vandløb, §§ 9 og 17 i Bekendtgørelse om vandløbsregulering og – restaurering m.v. og §§ 3 og 65 i naturbeskyttelsesloven.

Projektbeskrivelse

Geopartner har på vegne af Elnetselskabet N1 A/S ansøgt om tilladelse til at udskifte et 0,4 kV kabel, som ikke er dimensioneret til det nuværende behov i området. Det nye kabel skal også være et 0,4 kV kabel. Gravrenden vil have ca. dimensioner på 40x90 cm i det område, hvor der ikke foretages en styret underboring. Boregruppen ved den styrede underboring vil være ca. 120x200cm. Det nuværende kabel forbliver i jorden og vil fremover fungere som reserveforbindelse.

Underboringen vil blive udført udenfor det beskyttede engareal, men indenfor Natura-2000 habitatområde 39 - Mønsted og Daugbjerg Kalkgruber og Mønsted Ådal.

Kommunens vurdering

Vandløbsmålsætning

Mønsted Å er målsat til god økologisk tilstand i vandområdeplanerne 2021-2027. Den nuværende tilstand af vandløbet kan ses i udkastet til vandområdeplanen for 2021-2027. Herunder er angivet den aktuelle tilstand for området i Mønsted Å. Idet kablet ikke kommer i forbindelse med vandløbets profil, er det vandløbsmyndighedens vurdering, at krydsningen ikke vil påvirke miljøtilstanden i vandløbet.

Mønsted Å og Afløb Movsø (vandområde c00395)

Samlet økologisk tilstand:	Moderat økologisk tilstand
Økologisk tilstand, planter (makrofytter):	Moderat økologisk tilstand
Økologisk tilstand, smådyr (bentiske invertebrater):	God økologisk tilstand
Økologisk tilstand, alger (fyto-benthos):	Høj økologisk tilstand
Økologisk tilstand, fisk:	God økologisk tilstand

Afvandingsmæssige forhold og vedligehold

Kablet kommer ikke i forbindelse med vandløbets profil, og det er derfor vandløbsmyndighedens vurdering, at krydsningen ikke vil påvirke afvandingen i området væsentligt.

Der ændres med afgørelsen ikke på ansvaret for vedligeholdelsen af åen. Det er fortsat Viborg kommune, der står for vedligeholdelsen.

Natura 2000

Ifølge habitatbekendtgørelsen (BEK nr. 1098 af 21. august 2023) skal der foretages en vurdering af om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Projektet er beliggende i habitatområde 39: Mønsted og Daugbjerg Kalkgruber og Mønsted Ådal. Udpegningsgrundlaget er bl.a. Odder, Bækclampret, Havlampret, Flodlampret, og Grøn kølleguldsmed. Da der allerede findes et kabel i området, og da det nye kabel forventes at følge ca. samme tracé, vil der ikke være fysiske ændringer i vandløbet, og det vil ikke påvirke udpegningsgrundlaget for Natura-2000 området.

Vandløbet er kortlagt som 3260 vandløb med vandplanter, men da projektet foregår med en styret underboring og ledningen ikke kommer i kontakt med vandløbet, vil vandløbet ikke blive påvirket.

Underboringen stopper uden for den beskyttede eng, men inden for Natura 2000 området. Viborg Kommune har i vurderingen lagt vægt på, at slutpunktet for underboringen ikke ligger i kortlagt natur og Kommunen vurderer, at det ikke er muligt at placere ledningen i et andet trace. På grund af arbejdets omfang og karakter vurderes det, at der ikke vil ske væsentlige påvirkninger af vandløbet og de tilknyttede arter. Se udpegningsgrundlaget i bilaget.

For at sikre, at gravearbejdet ikke påvirker Natura 2000 området, udpegningsgrundlaget og netværket generelt er der stillet vilkår om, at gravearbejdet kun må ske i en rende på 40X90 cm, som beskrevet i ansøgningen. Gravearbejdet inden for Natura 2000 området kommer til at foregå inden for det befæstede areal og det vurderes derfor, at arbejdet ikke vil påvirke naturen i området.

Den ansøgte placering af gravearbejdet placeres ikke i kortlagt habitatnatur og det er derfor Kommunens vurdering, at med de givne vilkår om at tilbageføre de opgravede tørv efter endt arbejde, ikke vil påvirke Natura 2000 området. Kommunen har yderligere lagt vægt på, at gravearbejdet ligger ved vejen på matr.nr. 1h og 1g Bryrup Gde., Mønsted, samt 2b Gundelund By, Mønsted.

Med de givne vilkår vurderer Viborg Kommune, at projektet ikke vil påvirke bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget i Natura 2000-området eller netværket.

Naturbeskyttelsesloven

Mønsted Å og den omkringliggende eng er beskyttet efter § 3 i

Naturbeskyttelsesloven. Formålet med beskyttelsen i § 3 er at bevare naturområderne som levesteder for vilde dyr og planter. Beskyttelsen er vurderet ud fra luftfoto, hvor arealet er beskrevet som svagt fugtigt og forholdsvist lavtliggende, samt at arealet har ligget uforstyrret siden 2012. Se luftfoto gennemgang i bilaget.

Der er i vurderingen af sagen lagt vægt på, at der er tale om en eng, hvor vandløbet løber igennem og der derfor må antages, at være en naturlig hydraulik. Det er yderligere vurderet, at udskiftningen kommer til at ske med styret underboring og dermed minimal påvirkning af den eksisterende natur.

Yderligere er det vurderet, at en styret underboring ikke vil blotlægge jord, hvor der er risiko for opvækst af andre arter, end dem som er i området.

Alle former for tilstandsændringer i beskyttet natur kræver dispensation.

Formålet med beskyttelsen i § 3 er at bevare naturområderne som levesteder for

vilde dyr og planter. I tilfælde af eventuelle blowouts, eller andre skader på den beskyttede natur, skal den fremsendte beredskabsplan følges.

Luftfoto

Vandløbet er genslynget i 2012, hvorefter den omkringliggende eng har fået lov til at udvikle sig.

Via luftfoto vurderes det, at der siden genslyngningen i 2012 har udviklet sig en naturlig plantesammensætning på arealet. Der ses en tuet struktur med forskellig farvesammensætning. Naturværdien vurderes ud fra luftfoto at være ringe-moderat. Se luftfotogennemgang i bilaget.

Afledning af vand fra naboarealer

I forbindelse med udskiftningen af kablet skal det sikres, at der ikke sker en ændret afledning af vand til/fra Mønsted Å. Det skal ligeledes sikres, at der ikke sker ændringer i afledningen af vand fra naboarealer.

Bortskaffelse af opgravet materiale

Det opgravede materiale må ikke placeres på beskyttede naturarealer, da der vil være tale om en tilstandsændring af disse arealer. Det opgravede materiale skal graves op i tørv og lægges tilbage i graverenden efter end arbejde.

Du skal være opmærksom på, at der kan være behov for en jordflytningstilladelse/-anmeldelse.

Okker

Området hvor krydsningen foretages er kategoriseret som okkerklasse I, hvilket betyder at der er stor risiko for udledning af okker i området. Med vilkår om at der ikke må drænes i forbindelse med projektet er det vandløbsmyndighedens vurdering, at underboringen ikke medfører en øget risiko for udledning af okker til vandløbet.

Kommuneplan

Det ansøgte projekt er omfattet af følgende retningslinjer i kommuneplanen 2025-2036 for Viborg Kommune: Naturbeskyttelsesområde og økologisk forbindelse. Naturværdierne i disse områder skal beskyttes. Beskyttelseshensynet går forud for andre interesser. Med vilkårene opstillet i denne afgørelse, sikres det, at disse værdier beskyttes.

Vurdering af Virkning på Miljø

Da krydsning af vandløb ikke er oplistet på bilag til Miljøvurderingsloven (LBK nr. 4 af 3. januar 2023), er der ikke foretaget en screening af projektet.

Kulturarv – arkæologiske fund

Der kan være væsentlige fortidsminder i det berørte område. Findes der spor af dette, skal arbejdet indstilles, og Viborg Museum (tlf.: 87 87 38 14) kontaktes med det samme.

Derfor kan du med fordel spørge hos Viborg Museum senest en uge før arbejdet starter, om man evt. vil deltage under arbejdet. På Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside, kan du finde mere information om museumsloven, men du er også velkommen til at henvende dig med konkrete spørgsmål direkte til Museet.

Offentliggørelse

Afgørelsen offentliggøres på kommunens hjemmeside [Vandløb - Viborg Kommune](#) den 17. april 2026. Der er fire ugers klagefrist på afgørelsen, jf. klagevejledningen i bilag 4.

Denne afgørelse tilsidesætter ikke eventuelle servitutter og privatretlige aftaler. Der er med denne afgørelse ikke taget stilling til anden lovgivning.

Hvis der er spørgsmål, er du velkommen til at kontakte mig på tlf. nr. 8787 5578 eller mail mlhtn@viborg.dk.

Sådan behandler vi dine oplysninger i Teknik og Miljø

Viborg Kommune behandler dine personoplysninger i henhold til EU's generelle databeskyttelsesforordningen (GDPR). [Du kan læse orienteringen om behandling af dine personlysninger på viborg.dk](#). Har du ikke mulighed for at tilgå linket, kan du kontakte os for at få materialet tilsendt.

Med venlig hilsen

Mads Hjulmann Mølgård, Skov- og landskabsingeniørpraktikant
Marie-Louise Hinsch T. Nielsen, Biolog

Kopi til:

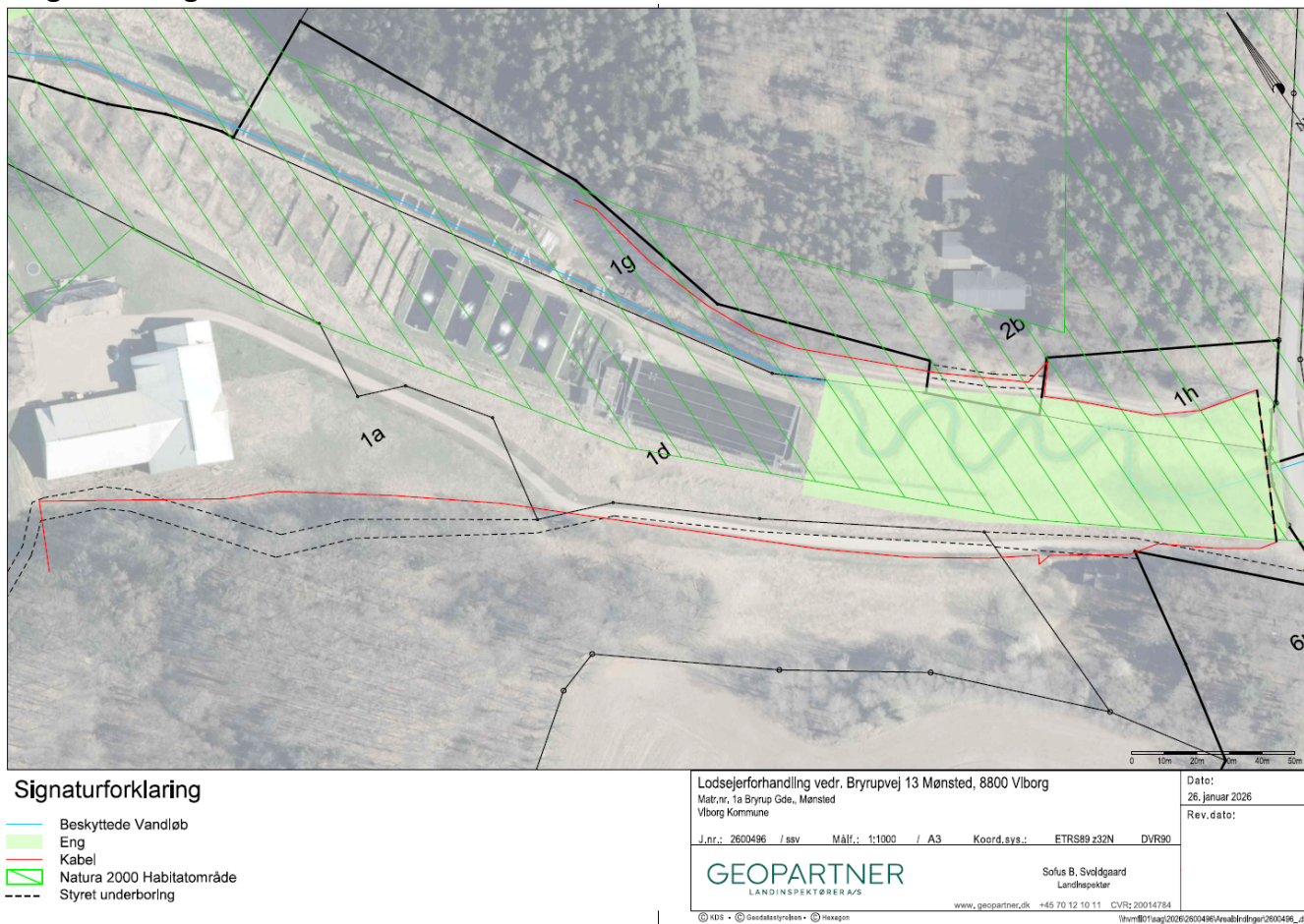
- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
- Danmarks Naturfredningsforening – lokal, dnviborg-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – national, natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – lokal, viborg@dof.dk
- Dansk Botanisk forening Jylland, dbf.oestjylland@gmail.com
- Dansk Entomologisk Forening, entomologiskforening@gmail.com
- Dansk forening for rosport, dffr@roning.dk
- Dansk kano- og kajakforbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund lokal, himmerland@sportsfiskerforbundet.dk
- Danske Vandløb, dv@danskevandloeb.dk
- Friluftsrådet LimfjordSyd, Viborg@friluftsradet.dk
- Kystdirektoratet, kdi@kyst.dk
- Viborg Museum, oldtid@viborg.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Viborg Sportsfiskerforening, Jørgen Buch, formand@vsf.dk

- Jørn Kristensen, jorn-k@post8.tele.dk
- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, mail@sgav.dk
- Ejer af matrikel nr. 1d og 1g, Bryrup Gde., Mønsted
- Ejer af matrikel nr. 1a, Bryrup Gde., Mønsted
- Ejer af matrikel nr. 2b, Gundelund By, Mønsted

Bilag

1. Oversigtskort
2. Udpegningsgrundlag for Natura 2000 område nr. 39
3. Luftfotogennemgang
4. Klagevejledning

Bilag 1: Oversigtskort

Figur 1: Oversigtskort over området, som angivet i ansøgningen. Kortet viser habitatområde (grønstribet) og beskyttet natur (lys grøn).

Figur 2: Placering af det nuværende kabel indsendt af ansøger. Det nye kabel kommer til at ligge ved siden af.

Bilag 2: Udpegningsgrundlag for Natura 2000 område nr. 39

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 39		
Naturtyper:	Lobeliesø (3110)	Søbred med småurter (3130)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Vandløb (3260)	Våd hede (4010)
	Tør hede (4030)	Enekrat (5130)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Nedbrudt højmose (7120)	Hængesæk (7140)
	Tørvelavning (7150)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Stilkege-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Blank seglmos (6216)	Grøn kølleguldsmed (1037)
	Bækklampret (1096)	Stor vandsalamander (1166)
	Odder (1355)	Damflagermus (1318)

Bilag 3 – Luftfotogennemgang

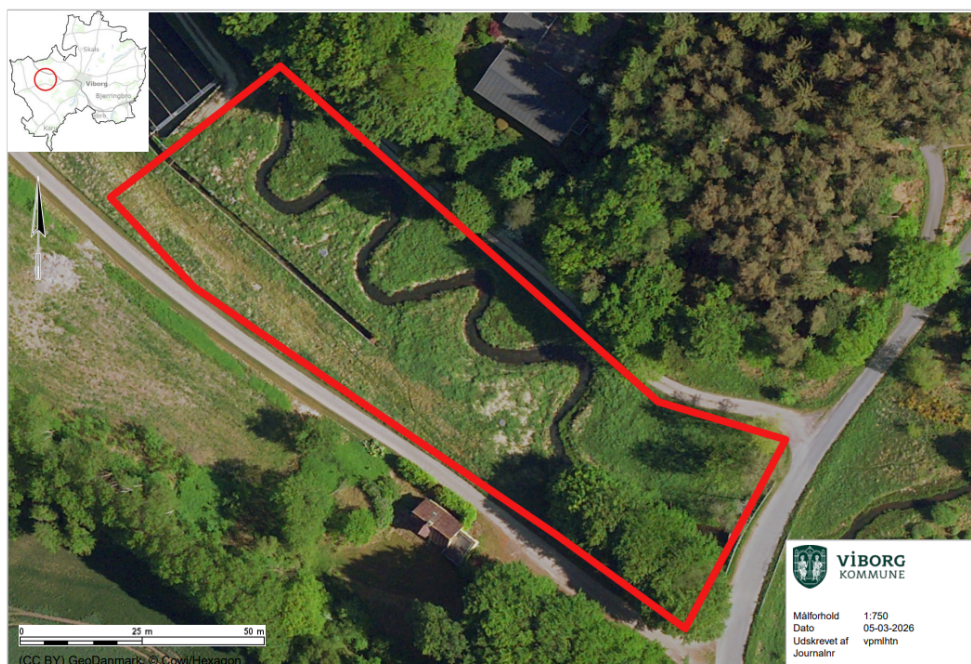
Figur 3: Oversigtskort med angivelse af beskyttet natur. Grøn skravering viser beskyttet eng og den blå streg markerer det beskyttede vandløb Mønsted Å.

Figur 4: Oversigtskort med angivelse af Natura 2000 område nr. 39 Mønsted og Daugbjerg Kalkgruber og Mønsted Ådal, markeret med grøn.

Figur 5: Luftfoto sommer 2015. Vegetationen er lav og ensformig i farve og udtryk, hvilket indikerer, at naturen stadig er ved at etablere sig efter restaureringen i 2012.

Figur 6: Luftfoto sommer 2022. Den røde markering viser den beskyttede eng. Der ses en tuet struktur og forskellig farvesammensætning, som indikerer forskellig hydrologi og en forbedret naturværdi i forhold til tidligere.

Bilag 4: Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet og klagefristen er 4 uger fra afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsesdatoen.

Afgørelsen efter vandløbsloven kan påklages af:

1. Den, afgørelsen er rettet til
2. Enhver, der må have en individuel, væsentlig interesse i afgørelsen
3. En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker (jf. vandløbslovens §84).

Offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger med væsentlig interesse i afgørelsen er også klageberettigede efter naturbeskyttelsesloven.

Såfremt der bliver klaget over afgørelsen, må den ikke udnyttes medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet opretholder afgørelsen. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan dog i særlige tilfælde ophæve denne opsættende virkning.

Klager kan indsendes via klageportalen: [Nævnenes Hus](#). Her kan du også læse mere om klagenævnets sagsbehandling. Klageportalen kan også findes på [borger.dk](#) og [virk.dk](#), hvor du kan logge på med MitID.

Klagen sendes via klageportalen til Viborg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i klageportalen.

Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om klageportalen. Hvis du på grund af særlige forhold ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til kommunen, som har truffet afgørelse i sagen. Kommunen videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som afgør, om anmodningen kan imødekommes.

Gebyr

Det koster et gebyr at klage over afgørelsen. Gebyrets størrelse er pr. 1. februar 2017 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer.

Klagegebyret opkræves af Nævnenes Hus. Betaling af klagegebyr sker ved elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling. Gebyr skal indbetales inden for en fastsat frist. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af fristen, afvises klagen.

Gebyret tilbagebetales, hvis:

1. klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for at efterkomme afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis:

- der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førstestansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- klager trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Spørgsmål om betaling og tilbagebetaling af gebyr afgøres af Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Nævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Hvis du vil indbringe afgørelsen efter naturbeskyttelsesloven for domstolene, skal det ske inden 6 måneder, fra du har modtaget dette brev.

